

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет романо-германської філології
кафедра германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

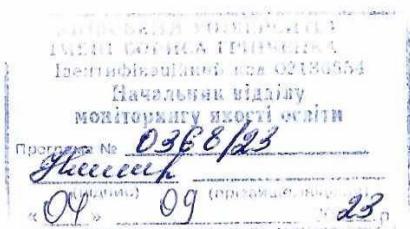
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО КРАЇН ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(НІМЕЦЬКОЇ)»

для студентів 3 курсу

спеціальності 035 Філологія
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 035.041.03 Переклад (англійська мова)
спеціалізації 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно)
перша англійська (переклад)

Київ – 2023

Київський університет імені Бориса Грінченка

Факультет романо-германської філології

Кафедра германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

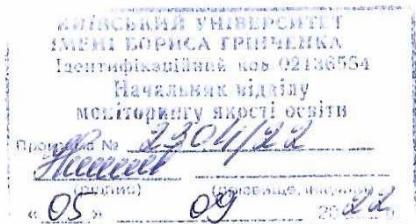
Олексій ЖИЛЬЦОВ

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО КРАЇН ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(НІМЕЦЬКОЇ)»

для студентів 3 курсу

спеціальності	035 Філологія
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	035.041.03 Переклад (англійська мова)
спеціалізації	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Київ - 2022

Розробник:

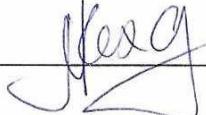
Зайченко Олена В'ячеславівна, старший викладач кафедри германської філології факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Зайченко Олена В'ячеславівна, старший викладач кафедри германської філології факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри германської філології

Протокол від «01» вересня 2022 року № 1

Завідувач кафедри Русудан МАХАЧАШВІЛІ

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) 035.041.03 Переклад

01. вересня.2022р.

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)

Андрій КОЗАЧУК (Андрій КОЗАЧУК)

Робочу програму перевіreno

01. вересня.2022р.

Заступник декана факультету романо-германської філології

Марина ЗВЕРЕВА (Марина ЗВЕРЕВА)

Пролонговано

на 2023/2024 н.р. Марина ЗВЕРЕВА, «08» 08 2023р., протокол № 1

на 2024/2025 н.р. (_____), «__» 2024р., протокол № __

на 2025/2026 н.р. (_____), «__» 2025р., протокол № __

на 2026/2027 н.р. (_____), «__» 2026р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	німецька
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120
Курс	3
Семестр	5
Кількість змістових модулів з розподілом	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, в тому числі:	120
Аудиторні	72
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	40
Форма семестрового контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Надати освіту із здатністю вільно здійснювати іншомовну комунікацію, широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів із поглибленим інтересом до певних галузей філології для подальшого навчання; сформувати комунікативну, лінгвістичну і соціокультурну компетенції студентів – майбутніх вчителів іноземної мови з урахуванням їхніх майбутніх професійних потреб.

Робочу навчальну програму укладено згідно вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Лінгвокрайнознавство», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів. Дисципліна входить у систему предметної підготовки майбутнього фахівця.

Головна практична мета курсу – забезпечення комунікативної компетенції студентів в актах міжкультурної комунікації, в першу чергу, через адекватне сприйняття мови співрозмовника та оригінальних текстів,

розрахованих на носія мови, ознайомлення студентів з духовними цінностями народу – носія мови, підвищення рівня загальної культури.

Інтегральна компетентність полягає у здатності розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики й перекладу в процесі професійної діяльності та подальшого навчання й самовдосконалення.

Лінгвокраїнознавство як аспект практичного курсу іноземної мови реалізовує практику відбору відомостей про національно-культурну специфіку мовного спілкування з метою забезпечення комунікативної та перекладацької компетенції студентів, що вивчають іноземну мову.

Курс лінгвокраїнознавства має на меті *сформувати* у студентів досить повну систему фонових знань, яка включає світосприйняття та погляди, що домінують у даному суспільстві, етичні оцінки та смаки, норми мовної та немовної поведінки, *сприяти* всебічному розвитку у студентів лінгвокраїнознавчої компетенції, активізації мовних навичок та комунікативних вмінь.

Студенти мають добре оволодіти прийомами аналізу мови з метою виявлення національно-культурної, професійної семантики, а також прийомами країнознавчого аналізу текстів. Завдання вивчення мови при цьому нерозривно пов'язані з завданнями вивчення країни.

Курс лінгвокраїнознавства має допомогти студенту розуміти мовну картину світу, а також різні історичні, когнітивні та інші процеси на різних рівнях мови, які були предметом вивчення попередніх теоретичних та практичних курсів; розширити лінгвістичний світогляд; сформувати загальну та професійну культуру, розвивати здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел, вміти проводити дослідження на належному рівні, розвивати навички використання інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.

Предметом вивчення курсу лінгвокраїнознавства є мовні реалії з країнознавчою спрямованістю, які пов'язані з найважливішими історичними подіями, культурно-історичними та соціальними асоціаціями; мовні реалії, які пов'язані з географічними поняттями, особливостями національної культури, суспільно-політичного життя, державним устроєм, економікою, традиціями та звичаями народу – носія мови. Науковим фундаментом дисципліни є знання про країну, мова якої вивчається, сама мова з її стилістичним, граматичним, лексичним наповненням, відомості, що були здобуті протягом вивчення теоретичних курсів з історії, лексикології, стилістики та граматики іноземної мови, історії географії та культури країни.

Курс передбачає розвивати у студентів фахові та іншомовні комунікативні компетентності спеціальності, а саме:

Загальні компетентності:

- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

Загально-професійні компетентності:

- Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії німецької мови.
- Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди німецької мови, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Здатність до організації ділової комунікації.

Комунікативні компетенції:

- Лексико-граматична компетентність передбачає: володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції;
- Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає: знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різноманітні та різнопредметні автентичні тексти.
- Інтеракційна компетентність передбачає: уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності;
- Країнознавчо-міжкультурна компетентність передбачає: знання студентів про культуру країн, мова яких вивчається; володіння особливостями

мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови в типових ситуаціях спілкування; володіння різними видами мовленнєвої діяльності в ситуаціях міжкультурної взаємодії.

Прикладні компетентності:

- Перекладацька компетенція: знання специфічних перекладацьких трансформацій, уміння їх застосовувати у перекладі різноважних текстів, здатність розпізнавати основні перекладознавчі поняття, щоб працювати з машинним перекладом, послідовним усним та художнім перекладацьким супроводом.

Діяльність студентів у Центрах компетентностей

Участь студентів у Центрах компетентностей покликана сприяти оволодінню студентами комплексом знань про німецькомовні країни та вмінням їх застосовувати у міжкультурній комунікації, формуванню міжкультурного мовленнєвого етикету та включає такі види робіт, як перегляд відео країнознавчої тематики, обговорення прочитаних країнознавчих текстів та статей, захист презентацій, підготовка плакатів, розв'язання країнознавчих завдань.

3. Результати навчання за дисципліною

- Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію німецької мови і літератури, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції лінгвістики й перекладу, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.
- Володіти німецькою мовою на рівні В2 для вільного письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план

Німеччина від стародавніх часів до початку 20 ст. Deutschland vom Altertum bis Anfang des 20. Jhs.	12	2		6			4
Німеччина від першої світової війни до поділу на дві держави. Німеччина у післявоєнні роки і сьогодення. Deutschland vom ersten Weltkrieg bis zur Verteilung in zwei Staaten. Deutschland in der Nachkriegszeit und heutzutage.	16	2		8			6
Модульна контрольна робота 3	2						
	30	4		14			10

Змістовий модуль IV.

Deutschsprachige Länder. Німецькомовні країни.

Німецькомовні країни: Австрія, Швейцарія. Deutschsprachige Länder: Österreich, die Schweiz.	15	2		8			5
Німецькомовні країни: Люксембург, Ліхтенштейн. Deutschsprachige Länder: Luxemburg, Liechtenstein. Німецькі меншини у світі. Bevölkerungsgruppen und deutsche Minderheiten in der Welt.	13	2		6			5
Модульна контрольна робота 4	2						
	30	4		14			10
Разом за семestr	120	16		56			40

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Deutschland: Geographisches. Wirtschaft. Politik.

Німеччина: географічні і економічні дані, політика

Теоретичні основи лінгвокраїнознавства. Його роль, критерії та методи.

Географічні дані Німеччини. Територіальний поділ федеральних земель. Населення. Німецька валюта. Державні символи Німеччини. Берлін – столиця і федеральна земля. Найбільші міста Німеччини: Гамбург, Мюнхен, Бонн, Нюрнберг. Відомі міста: Кельн, Лейпциг, Дрезден, Веймар. Клімат Німеччини. Особливості ландшафту. Флора і фауна Німеччини.

Суспільне життя. Політична система Німеччини: структура і партії. Конституційні органи. Урядові установи Німеччини. Зовнішня політика Німеччини. Роль Німеччини у світовій політиці Промисловість. Сільське господарство. Соціальне забезпечення. Охорона навколошнього середовища. Основні напрямки федерального уряду: введення грошової одиниці Євро; економіка і фінанси. Федеральна реформа. Ринок праці.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.
Sprache. Kultur. Bildung und Wissenschaft.
Мова. Культура, освіта і наука.

Мовна картина Німеччини. Діалекти Німеччини. Територіальний поділ діалектів. Німецька мова як іноземна в європейській площині. Сучасна німецька мова, форми її існування та національні варіанти. Спорідненість німецької мови з іншими європейськими мовами. Основні характеристики німецької літературної мови. Запозичення із різних мов. Латина і німецька мова. Значимість Лютера в розвитку німецької мови. Артефакти із минулого німецької мови. Denglisch. Нові напрямки молодіжної мови: Kanakisch. Охорона німецької мови на державному рівні. Лексичний склад сучасної німецької мови. Конрад Дуден – засновник єдиного німецького правопису. Словники Дудена. Типи сучасних словників.

Німецькомовні філологи: Якоб і Вільгельм Грім, Вільгельм фон Гумбольдт, Йоганн Вольфганг Гете, Фердинанд де Соссюр, Герман Пауль. Освітянська політика. Шкільна система. Професійна освіта. Вища освіта. Найстаріші університети Німеччини. Університет Гумбольдта в Берліні. Німецьке студентство. Наука: основні риси і напрямки. Генії-науковці: Альберт Ейнштейн, Роберт Кох, Вільгельм Конрад Рентген. Німецькомовні лауреати Нобелівської премії. Національні свята і традиції.

Культурне і суспільне життя Німеччини. Музей, галереї, виставкові центри. Література і художнє мистецтво Німеччини. Преса, радіо і телебачення. Пенсійна політика. Сім'я і опікування дітьми.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.
Aus der Geschichte Deutschlands. З історії Німеччини.

Німеччина в стародавні часи. Найдавніші звістки про германців. Культурна роль християнської церкви і монастирів у 8 ст. Німеччина в період середньовіччя. Німеччина в період раннього феодалізму. Економічне і соціальне становище Німеччини в 19 ст. та на поч. 20 ст. Папір і книгодрукарство. Початок

промислового розвитку Німеччини. Процес розмежування на селі. Об'єднання Німеччини у 1871 році.

Німеччина під час першої світової війни. Веймарська республіка. Німеччина під час другої світової війни. Основні принципи конференції у Потсдамі. Утворення ФРН і НДР. Роль уряду Брандта в розвитку німецько-радянських відносин. План Маршалу як допомога Західній Німеччині.

Історичний розвиток Німеччини у 1949-1958рр. Конрад Аденауер і його роль в розвитку Німеччини. Найважливіші епізоди у житті Німеччини у 1959-1988рр. Мирна революція 1989 року. Об'єднання обох німецьких держав 3 жовтня 1990 р. Договір щодо врегулювання відносно Німеччини. Договір між колишнім СРСР і ФРН. Роль Гельмута Коля в об'єднанні Німеччини. Падіння Берлінської стіни. Німеччина в кінці 20 ст. Розвиток Німеччини у 21 ст.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV. Deutschsprachige Länder. Німецькомовні країни.

Австрія: Географічні дані. Органи державної влади. Основні події історії. Країнознавчий огляд федеральних земель. Система освіти. Визначні місця. Видатні австрійці. Найбільші міста. Особливості німецької мови Австрії.

Швейцарія: Географічне положення в Європі. Державна структура. Природа і клімат. Короткий огляд історії. Чотири державні мови. Швейцарська німецька мова – особливості. Банки та соціальний захист. Система освіти. Найбільші міста. Відомі швейцарці.

Люксембург: Географічні дані. Природа і клімат. Органи державної влади. Основні події історії. Країнознавчий огляд. Населення. Система освіти. Визначні місця. Видатні люксембуржці. Найбільші міста. Державні мови.

Ліхтенштейн: Географічне положення в Європі. Державна структура. Природа і клімат. Короткий огляд історії. Система освіти. Найбільші міста. Відомі ліхтенштейнці. Населення. Мова. Міста. Визначні місця і пам'ятки.

Німецькі меншини як корінне населення у світі. Німецька діаспора у колишньому Радянському Союзі. Німецькі діаспори у Європі. Німецькомовні переселенці в Австралії. Німецькі меншини в Африці. Німецькі американці. Українська діаспора в Німеччині. Обставини і цілі еміграції.

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Deutschland: Geographisches. Wirtschaft. Politik. Німеччина: географічні і економічні дані, політика.

Лекція 1. Географічне положення, клімат Німеччини. Адміністративний поділ Німеччини, федеральні землі.
Geographische Lage, Klima Deutschlands. Bundesländer. (2 год.)

Основні поняття теми:

Теоретичні основи лінгвокраїнознавства. Його роль, критерії та методи.

Географічні дані Німеччини. Територіальний поділ федеральних земель. Населення. Німецька валюта. Державні символи Німеччини. Берлін – столиця і федеральні землі. Найбільші міста Німеччини: Гамбург, Мюнхен, Бонн, Нюрнберг. Відомі міста: Кельн, Лейпциг, Дрезден, Веймар. Клімат Німеччини. Особливості ландшафту. Флора і фауна Німеччини.

Лекція 2. Staatlicher Aufbau. Wirtschaftliches.
Державна структура. Економічні дані. (2 год.)

Основні поняття теми:

Суспільне життя. Політична система Німеччини: структура і партії. Конституційні органи. Урядові установи Німеччини. Зовнішня політика Німеччини. Роль Німеччини у світовій політиці Промисловість. Сільське господарство. Соціальне забезпечення. Охорона навколошнього середовища. Основні напрямки федерального уряду: введення грошової одиниці Євро; економіка і фінанси. Федеральна реформа. Ринок праці.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.
Sprache. Kultur. Bildung und Wissenschaft.
Мова. Культура, освіта і наука.

Лекція 3. Німецька мова: плин розвитку.
Die deutsche Sprache ehemals und heute. (2 год.)

Основні поняття теми:

Мовна картина Німеччини. Діалекти Німеччини. Територіальний поділ діалектів. Німецька мова як іноземна в європейській площині. Сучасна німецька мова, форми її існування та національні варіанти. Спорідненість німецької мови з іншими європейськими мовами. Основні характеристики німецької літературної мови. Запозичення із різних мов. Латина і німецька мова. Значимість Лютера в

розвитку німецької мови. Артефакти із минулого німецької мови. Denglisch. Нові напрямки молодіжної мови: Kanakisch. Охорона німецької мови на державному рівні. Лексичний склад сучасної німецької мови. Конрад Дуден – засновник єдиного німецького правопису. Словники Дудена. Типи сучасних словників.

Лекція 4. Система освіти. Наука і дослідження. Життя німецької молоді. Студентство Німеччини. Розвиток культури і суспільне життя Німеччини. Свята, традиції, символи Німеччини. Bildung, Wissenschaft und Forschung. Leben der deutschen Jugend. Deutsche Studentenschaft. Gesellschaftliches Leben und kulturelle Entwicklung Deutschlands. Feste, Bräuche, Symbole Deutschlands.
(2 год.)

Основні поняття теми:

Німецькомовні філологи: Якоб і Вільгельм Грім, Вільгельм фон Гумбольдт, Йоганн Вольфганг Гете, Фердінанд де Соссюр, Герман Пауль. Освітянська політика. Шкільна система. Професійна освіта. Вища освіта. Найстаріші університети Німеччини. Університет Гумбольдта в Берліні. Німецьке студентство. Наука: основні риси і напрямки. Генії-науковці: Альберт Ейнштейн, Роберт Кох, Вільгельм Конрад Рентген. Німецькомовні лауреати Нобелівської премії. Національні свята і традиції.

Культурне і суспільне життя Німеччини. Музеї, галереї, виставкові центри. Література і художнє мистецтво Німеччини. Преса, радіо і телебачення. Пенсійна політика. Сім'я і опікування дітьми.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

Aus der Geschichte Deutschlands. З історії Німеччини.

Лекція 5. Німеччина від стародавніх часів до початку 20 ст. Німеччина від першої світової війни до поділу на дві держави. Deutschland vom Altertum bis Anfang des 20. Jhs. Deutschland vom ersten Weltkrieg bis zur Verteilung in zwei Staaten (2 год.)

Основні поняття теми:

Німеччина в стародавні часи. Найдавніші звістки про германців. Культурна роль християнської церкви і монастирів у 8 ст. Німеччина в період середньовіччя. Німеччина в період раннього феодалізму. Економічне і соціальне становище Німеччини в 19 ст. та на поч. 20 ст. Папір і книгодрукарство. Початок

промислового розвитку Німеччини. Процес розмежування на селі. Об'єднання Німеччини у 1871 році.

Німеччина під час першої світової війни. Веймарська республіка. Німеччина під час другої світової війни. Основні принципи конференції у Потсдамі. Утворення ФРН і НДР. Роль уряду Брандта в розвитку німецько-радянських відносин. План Маршалу як допомога Західній Німеччині.

Лекція 6. Німеччина у післявоєнні роки і сьогодення. Deutschland in der Nachkriegszeit und heutzutage. (2 год.)

Основні поняття теми:

Історичний розвиток Німеччини у 1949-1958рр. Конрад Аденауер і його роль в розвитку Німеччини. Найважливіші епізоди у житті Німеччини у 1959-1988рр. Мирна революція 1989 року. Об'єднання обох німецьких держав 3 жовтня 1990 р. Договір щодо врегулювання відносно Німеччини. Договір між колишнім СРСР і ФРН. Роль Гельмута Коля в об'єднанні Німеччини. Падіння Берлінської стіни. Німеччина в кінці 20 ст. Розвиток Німеччини у 21 ст.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ IV.

Deutschsprachige Länder. Німецькомовні країни.

Лекція 7. Österreich, die Schweiz. Австрія, Швейцарія. (2 год.)

Основні поняття теми:

Австрія: Географічні дані. Органи державної влади. Основні події історії. Країнознавчий огляд федеральних земель. Система освіти. Визначні місця. Видатні австрійці. Найбільші міста. Особливості німецької мови Австрії.

Швейцарія: Географічне положення в Європі. Державна структура. Природа і клімат. Короткий огляд історії. Чотири державні мови. Швейцарська німецька мова – особливості. Банки та соціальний захист. Система освіти. Найбільші міста. Відомі швейцарці.

Лекція 8. Luxemburg, Liechtenstein. Люксембург, Ліхтенштейн. Deutsche Minderheiten in der Welt. Німецькі меншини у світі. (2 год.)

Основні поняття теми:

Люксембург: Географічні дані. Природа і клімат. Органи державної влади. Основні події історії. Країнознавчий огляд. Населення. Система освіти. Визначні місця. Видатні люксембуржці. Найбільші міста. Державні мови.

Ліхтенштейн: Географічне положення в Європі. Державна структура. Природа і клімат. Короткий огляд історії. Система освіти. Найбільші міста. Відомі ліхтенштейнці. Населення. Мова. Міста. Визначні місця і пам'ятки.

Німецькі меншини як корінне населення у світі. Німецька діаспора у колишньому Радянському Союзі. Німецькі діаспори у Європі. Німецькомовні переселенці в Австралії. Німецькі меншини в Африці. Німецькі американці. Українська діаспора в Німеччині. Обставини і цілі еміграції.

ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I. Deutschland: Geographisches. Wirtschaft. Politik.
Німеччина: географічні і економічні дані, політика.

Практичне заняття 1. *Geographisches. Географічні дані*

План

1. Grundlagen der Linguolandeskunde. Ihre Rolle, Kriterien, Methoden.
Теоретичні основи лінгвокраїнознавства. Його роль, критерії та методи.
2. Geographische Lage Deutschlands. Географічні дані Німеччини.
3. Das Klima Deutschlands. Клімат Німеччини.
4. Landschaften Deutschlands. Особливості ландшафту.
5. Flora und Fauna Deutschlands. Флора і фауна Німеччини.

Практичне заняття 2. *Gliederung Deutschlands.* *Адміністративний поділ Німеччини.*

План

1. Territoriale Gliederung der Bundesrepublik. Територіальний поділ федеральних земель.
2. Bundesländer. Федеральні землі.
3. Bevölkerung. Населення.

Практичне заняття 3. *Bundesländer. Федеральні землі.*

План

1. Nördlicher Teil der Bundesländer. Федеральні землі північної частини.
2. Bundesländer des westlichen Zentrums. Федеральні землі західної частини.
3. Bundesländer des östlichen Zentrums. Федеральні землі східної частини.

4. Südliche Bundesländer. Федеральні землі південної частини.

Практичне заняття 4. *Städte Deutschlands. Міста Німеччини.*

План

1. Berlin als Hauptstadt und Bundesland. Берлін – столиця і федеральна земля.
2. Die großen Städte Deutschlands: Hamburg, München, Bonn, Nürnberg.
Найбільші міста Німеччини: Гамбург, Мюнхен, Бонн, Нюрнберг.
3. Die bekannten Städte: Köln, Leipzig, Dresden, Weimar. Відомі міста: Кельн, Лейпциг, Дрезден, Веймар.

Практичне заняття 5. *Staatlicher Aufbau. Державна структура.*

План

1. Staatlicher Aufbau. Державна структура.
2. Verfassungsorgane und die Regierung der Bundesrepublik Deutschlands.
Конституційні органи і уряд Німеччини.
3. Deutsche Staatssymbole. Державні символи Німеччини.

Практичне заняття 6. *Politik. Політика.*

План

1. Politisches System Deutschlands: der Aufbau und die Parteien. Політична система Німеччини: структура і партії.
2. Deutsches Parlament. Німецький парламент.
3. Die Außenpolitik Deutschlands. Зовнішня політика Німеччини.
4. Die Rolle Deutschlands in der Weltpolitik. Роль Німеччини у світовій політиці

Практичне заняття 7. *Wirtschaftliches. Економіка*

План

1. Das deutsche Geld. Німецька валюта.
2. Deutsche Industrie. Промисловість.
3. Große Betriebe. Великі підприємства.
4. Automaschinenbau. Автомобілебудування.
5. Landwirtschaft. Сільське господарство.
6. Deutschland als soziales Land. Німеччина як соціальна держава.
7. Die Sozialversicherung in Deutschland. Соціальне забезпечення в Німеччині.
8. Armut in Deutschland. Бідність в Німеччині.
9. Der Umweltschutz in Deutschland. Охорона навколишнього середовища.

**Змістовий модуль II. Sprache. Kultur. Bildung und Wissenschaft.
Мова. Культура, освіта і наука.**

Практичне заняття 8-9. Die deutsche Sprache als Informationsträger der Kultur und der Geschichte. Німецька мова як засіб зберігання культурно-історичної інформації.

План

1. Das deutsche Sprachgebiet. Deutsche Mundarten. Мовна картина Німеччини. Діалекти Німеччини.
2. Gliederung der deutschen Territorialdialekte. Територіальний поділ діалектів.
3. Das Deutsche als Fremdsprache in Europa. Німецька мова як іноземна в європейській площині.
4. Die deutsche Gegenwartssprache, ihre Existenzformen und die nationalen Varianten der deutschen Sprache. Сучасна німецька мова, форми її існування та національні варіанти.
5. Verwandtschaftsbeziehungen der deutschen Sprache. Спорідненість німецької мови з іншими європейськими мовами.
6. Die Hauptcharakteristiken der deutschen nationalen Literatursprache. Основні характеристики німецької літературної мови.
7. Die Rolle der Entlehnungen aus dem Englischen. Роль запозичень з англійської.
8. Entlehnungen aus slawischen Sprachen. Запозичення із слов'янських мов.
9. Latein und Deutsch. Entlehnungen aus Latein. Vorherrschen der lateinischen Sprache. Der lateinische Einfluss. Латина і німецька мова. Запозичення з латини. Домінування латинської мови. Вплив латини.

Практичне заняття 10. Moderne Übersicht auf gegenwärtige deutsche Sprache. Сучасний погляд на німецьку мову.

План

1. Deutsch als Grundgesetz. Німецька мова в межах закону.
2. Verunreinigung der deutschen Sprache: Denglisch. Засмічення німецької мови багатьма запозиченнями з англійської мови.
3. Schutz der deutschen Sprache. Охорона німецької мови на державному рівні.
4. Der Wortbestand der modernen deutschen Sprache. Лексичний склад сучасної німецької мови.
5. Duden-Wörterbücher. Словники Дудена.

6. Typen von modernen Wörterbüchern. Типи сучасних словників.
7. Die Bedeutung des Studiums der Fremdsprachen im Leben des Menschen. Значення вивчення іноземних мов в житті людини.
8. Schriftsteller F.Dürrenmatt über die deutsche Sprache. Ф.Дюренмат про німецьку мову.
9. Mark Twain über die Besonderheiten der deutschen Sprache. Марк Твен про особливості німецької мови.
10. Schwierigkeiten der deutschen Sprache. Труднощі вивчення німецької мови.
11. Neue Trends in der Jugendsprache: "Kanakisch". Нові напрямки молодіжної мови.

Практичне заняття 11. Наука і дослідження. Wissenschaft und Forschung.

План

1. Wissenschaft: Grundzüge und Richtungen. Наука: основні риси і напрямки.
2. Geniale Köpfe in der Wissenschaft: Albert Einstein, Robert Koch, WilhelmConrad Röntgen. Генії-науковці: Альберт Ейнштейн, Роберт Кох, Вільгельм Конрад Рентген.
3. Deutschsprachige Sprachkenner und Forscher. Мовознавці і науковці.
  - Luthers sprachliche Bedeutung. Значимість Лютера в розвитку німецької мови.
  - Jacob Grimm und Wilhelm Grimm - Begründer der Deutschen Philologie. Якоб і Вільгельм Грім як засновники філології.
  - Wilhelm von Humboldt – ein deutscher Gelehrter, Staatsmann und Mitgründer der Berliner Universität. Вільгельм фон Гумбольдт – німецький вчений, державний діяч, засновник Берлінського університету.
  - Johann Wolfgang Goethe als Sprachkenner in verschiedenen Sprachen. Вольфганг Гете як мовознавець різних мов.
  - Ferdinand de Saussure – Schweizer Sprachwissenschaftler (Strukturalismus und Semiotik). Фердінанд де Соссюр – швейцарський лінгвіст, засновник структурализму.
  - Konrad Duden als Vater der einheitlichen deutschen Rechtschreibung. Конрад Дуден – засновник єдиного німецького правопису.
4. Moderne wissenschaftliche Fortschritte und Innovationen. Сучасні наукові досягнення і інновації.

5. Deutschsprachige Nobelpreisträger. Німецькомовні лауреати нобелівської премії.

Практичне заняття 12. Система освіти. Студентство Німеччини. *Ausbildung. Deutsche Studentenschaft.*

План

1. Vorschulsystem. Система дошкільної освіти.
2. Schulsystem. Система шкільної освіти.
3. Berufsausbildung in der BRD. Професійна освіта Німеччини.
4. Hochschulstudium in Deutschland. Система вищої освіти.
5. Die ältesten Universitäten. (Heidelberg, Leipzig, Rostock). Найстаріші університети.
6. Humboldt-Universität in Berlin. Гумбольдт-університет в Берліні.
7. Deutsche Studentenschaft. Студентство Німеччини.
8. Ferien der deutschen Jugend. Канікули молоді у Німеччині.
9. Leben der deutschen Jugend. Життя німецької молоді.
  - Individualität der deutschen Jugend. Індивідуальність молоді у Німеччині.
  - Hobby der deutschen Jugend. Хобі молоді у Німеччині.
  - Probleme der deutschen Jugend. Проблеми молоді у Німеччині.
  - Wünsche und Träume der deutschen Jugend. Бажання та мрії німецької молоді.

Практичне заняття 13. *Gesellschaftliches Leben und kulturelle Entwicklung Deutschlands. Розвиток культури і суспільне життя Німеччини.*

План

1. Museen, Sammlungen und Ausstellungen.
  - das alte Museum,
  - das Pergamonmuseum,
  - Dresdener Gemäldegalerie,
  - Münchener Pinakothek,
  - die Schatzkammer abendländischer Kultur.
  - Музеї, галереї, виставкові центри.
2. Deutsche Literatur. Література Німеччини.
3. Bildende Kunst. Художнє мистецтво Німеччини.
4. Kinoindustrie. Кіноіндустрія.
5. Musikszene. Музична сцена.
6. Theaterkunst. Театральне мистецтво.
7. Subkulturen der deutschen Jugend. Субкультури молоді у Німеччині.

8. Presse, Rundfunk und Fernsehen in Deutschland. Преса, радіо і телебачення.
9. Büchermarkt. Книжковий ринок.

**Практичне заняття 14. *Feste, Bräuche, und Traditionen Deutschlands.*
*Свята, традиції, символи Німеччини.***

План

1. Winterfeste: Advent, Silvester, Weihnachten. Neujahr. Зимові свята: Адвент, Сільвестер, Різдво. Новий рік.
2. Fastnacht. Карнавал.
3. Ostern. Пасха.
4. Pfingsten. Зелені свята.
5. Tag der Deutschen Einheit. День Воз'єднання Німеччини.
6. Oktoberfest. Октоберфест.
7. Valentintag. День Святого Валентина.
8. Muttertag. День матері.
9. Familienfeste. Сімейні свята.

Змістовий модуль III. Aus der Geschichte Deutschlands.

Практичне заняття 15. *Deutschland in der Zeit des Altertums, des Mittelalters, des Feudalismus. Німеччина в стародавні часи, середньовіччя, в період феодалізму.*

План

1. Deutschland in der Zeit des Altertums. Німеччина в стародавні часи.
2. Älteste Kunden von Germanen. Найдавніші звістки про германців.
3. Die kulturelle Rolle der christlichen Kirche und Klöster im 8.Jh. Культурна роль християнської церкви і монастирів у 8 ст.
4. Deutschland in der Zeit des Mittelalters. Німеччина в період середньовіччя.
5. Deutschland in der Zeit der Entwicklung des Frühfeudalismus. Німеччина в період раннього феодалізму.
6. Papier und Buchdruck. Папір і книгодрукарство.

Практичне заняття 16. *Deutschland im 19. Jh. und Anfang des 20.Jh.*

План

1. Die wirtschaftliche und soziale Lage Deutschlands im 19. Jh. und Anfang des 20.Jh. Економічне і соціальне становище Німеччини в 19 ст. та на поч. 20 ст.

2. Beginn der industriellen Entwicklung Deutschlands. Початок промислового розвитку Німеччини.
3. Differenzierungsprozess auf dem Lande im 19.Jh. Процес розмежування на селі.
4. Vereinigung Deutschlands 1871. Об'єднання Німеччини у 1871 році.
5. Das Deutsche Reich vor dem 1. Weltkrieg. Німецький рейх перед першою світовою війною.

Практичне заняття 17. *Deutschland im 1. und im 2. Weltkriegen.*
Німеччина під час першої та другої світових війн.

План

1. Der Kriegsverlauf 1914 bis 1916. Перебіг війни 1914-1916 pp.
2. Der Kriegsverlauf 1917 bis 1918. Перебіг війни 1917-1918 pp.
3. Die Heimatfront während des 1. Weltkrieges. Робота в тилу.
4. Der Versailler Vertrag. Версальський договір.
5. Weimarer Republik. Веймарська республіка.
6. Die Basis für Hitlers Weg zur Macht. Шлях Гітлера до влади.
7. Die Etablierung des NS-Regimes. Встановлення соціал-нацистського режиму.
8. Die Weiße Rose als Widerstandsgruppe des Dritten Reiches. Опозиційна група «Біла роза».
9. Entnazifizierung und Nürnberger Prozesse. Денацифікація і Нюрнберзький процес.
10. Trümmerfrauen. Німецькі жінки на післявоєнних відбудовах.

Практичне заняття 18. *Entwicklung der beiden Staaten von 1945 bis 1992.*
Розвиток Німеччини в період 1945-1992 pp.

План

1. Die Grundsätze der Potsdamer Konferenz. Основні принципи конференції у Потсдамі.
2. Gründung der BRD und der DDR. Утворення ФРН і НДР.
3. Die Rolle der Brandt-Regierung in der Entwicklung der deutsch-sowjetischen Beziehungen. Роль уряду Брандта в розвитку німецько-радянських відносин.
4. Die gegenwärtige Entwicklung der deutsch-ukrainischen Beziehungen. Розвиток німецько-українських відносин сьогодні.
5. Marshallplan als Hilfe dem Westdeutschland. План Маршалу як допомога Західній Німеччині.
6. Jugend in den 1950er Jahren. Життя німецької молоді у 50-х роках.

7. Deutsche Zeitgeschichte von 1949 bis 1958. Історичний розвиток Німеччини у 1949-1958рр.
8. Konrad Adenauer und seine Rolle in der Entwicklung Deutschlands. Конрад Аденауер і його роль в розвитку Німеччини.
9. Die wichtigsten Episoden im Leben Deutschlands von 1959 bis 1968. Найважливіші епізоди у житті Німеччини у 1959-1968рр.
10. Deutschland von 1969 bis 1988. Німеччина у 1969-1988рр.

**Практичне заняття 19. *Wiedervereinigung Deutschlands.*
*Об'єднання Німеччини.***

План

1. Friedliche Revolution 1989. Мирна революція 1989 року.
2. Vereinigung der beiden deutschen Staaten am 3.Oktober 1990. Об'єднання обох німецьких держав 3 жовтня 1990 р.
3. Vertrag über die abschließende Regelung in bezug Deutschland. Договір щодо врегулювання відносно Німеччини.
4. Vertrag zwischen der ehemaligen UdSSR und der BRD. Договір між колишнім СРСР і ФРН.
5. Rolle von Helmut Kohl für die Wiedervereinigung Deutschlands. Роль Гельмута Коля в об'єднанні Німеччини.
6. Mauerfall in Berlin. Падіння Берлінської стіни.

Практичне заняття 20-21. *Bundesrepublik Deutschland heute. Schwerpunkte der Bundesregierung. ФРН сьогодні. Основні напрямки федерального уряду.*

План

1. Deutschland am Ende des 20.Jh. Німеччина в кінці 20 ст.
2. Einführung des Euro als Bundesgeld. Введення грошової одиниці Євро.
3. Wirtschaft und Finanzen. Економіка і фінанси.
4. Föderalismusreform. Федеральна реформа.
5. Außenpolitik. Зовнішня політика.
6. Arbeitsmarkt. Ринок праці.
7. Rentenpolitik. Пенсійна політика.
8. Familie und Kinderbetreuung. Сім`я і опікування дітьми.

Змістовий модуль IV. Deutschsprachige Länder.

Практичне заняття 22-23. *Österreich. Австрія*

План

1. Geographisches. Географічні дані
2. Organe der Staatsmacht. Органи державної влади.
3. Wichtigste Geschichtsereignisse. Основні події історії.
4. Landeskundlicher Überblick zu den Bundesländern. Країнознавчий огляд федеральних земель.
5. Sehenswürdigkeiten. Визначні місця.
6. Bekannte Österreicher. Видатні австрійці.
7. Besonderheiten des Österreichs deutsch. Особливості німецької мови Австрії.

Практичне заняття 24-25. Die Schweiz. Швейцарія

План

1. Die Lage in Europa. Географічне положення в Європі.
2. Staatsaufbau. Державна структура.
3. Natur und Klima. Природа і клімат.
4. Aus der Geschichte. Короткий огляд історії.
5. Vier Landessprachen. Чотири державні мови.
6. Schweizerdeutsch. Швейцарська німецька мова – особливості.
7. Banken und Versicherungen. Банки та соціальний захист.
8. Bildungswesen. Система освіти.
9. Die größten Städte. Найбільші міста.
10. Bekannte Schweizer. Відомі швейцарці.

Практичне заняття 26. Luxemburg. Люксембург

План

1. Naturbedingungen. природні умови.
2. Staatsaufbau. Державна структура.
3. Bevölkerung. Населення.
4. Sprache. Мова.
5. Geschichtliches. Історія.
6. Städte. Міста.
7. Sehenswürdigkeiten und Denkmäler. Визначні місця і пам'ятки.

Практичне заняття 27. Liechtenstein. Ліхтенштейн

План

1. Naturbedingungen. природні умови.

2. Staatsaufbau. Державна структура.
3. Bevölkerung. Населення.
4. Sprache. Мова.
5. Geschichtliches. Історія.
6. Städte. Міста.
7. Sehenswürdigkeiten und Denkmäler. Визначні місця і пам'ятки.

Практичне заняття 28. *Bevölkerungsgruppen und deutschsprachige Minderheiten in der Welt. Німецькомовні общини і діаспори у світі.*

План

1. Deutsche Minderheiten als autochtonе Bevölkerungsgruppen in der Welt. Німецькі меншини як корінне населення у світі.
2. Deutsche Diaspora in ehemaliger Sowjetunion. Німецька діаспора у колишньому Радянському Союзі.
3. Deutsche Bevölkerungsgruppen in Europa: Belgien, Dänemark, Finnland, Frankreich, Italien, Polen, Rumänien, Spanien, Slowakei, Tschechien. Німецькі діаспори у Європі: Бельгія, Данія, Фінляндія, Франція, Італія, Польща, Румунія, Іспанія, Словаччина, Чехія.
4. Deutschsprachige Auswanderer in Australien. Німецькомовні переселенці в Австралії.
5. Deutsche Minderheiten in Afrika. Німецькі меншини в Африці.
6. Deutscher Amerikaner. Німецькі американці.
7. Ukrainische Diaspora in Deutschland. Українська діаспора в Німеччині.
8. Umstände und Ziele der Emigration. Обставини і цілі еміграції.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів						
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування практичних занять	1	7	7	7	7	7	7	7	7
Робота на практичному занятті	10	7	70	7	70	7	70	7	70
Виконання завдань для самостійної роботи	10	3	30	3	30	3	30	3	30
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІЗ (творча робота)	30							1	30
Разом	-	-	134	-	134	-	134	-	164
Максимальна кількість балів					566				
Розрахунок коефіцієнта					5,6				

6.2. Завдання для самостійної роботи студента та критерії її оцінювання

Для самостійної роботи студентам рекомендується виконання творчих завдань, а саме:

- реферування статей за тематикою лекції, що вивчається;
- підготовка та презентація доповідей за проблематикою запропонованих тем;
- читання періодичних видань, оригінальної наукової літератури німецькою мовою;
- прослуховування радіопередач німецькомовних радіостанцій; перегляд телевізійних програм та фільмів німецькою мовою;
- пошукова робота в мережі Інтернет за тематикою, що вивчається.

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I.	Складання порівняльної таблиці кліматичних умов, географічних, економічних даних, особливостей політичної системи Німеччини і України.	10	4-й тиждень
	Створення презентації за темою «Моя улюблена Федеральна земля Німеччини»	10	5-й тиждень
	Реферування статті згідно тематики модуля.	10	6-й тиждень
Змістовий модуль II.	Складання порівняльної таблиці «Система освіти України та Німеччини».	10	7-й тиждень
	Есе щодо життя молоді Німеччини і України.	10	8-й тиждень
	Реферування статті згідно тематики модуля.	10	9-й тиждень
Змістовий модуль III.	Складання хронологічної таблиці історичних подій у Німеччині.	10	11-й тиждень
	Есе «Що об'єднує Німеччину і Україну в історичному ракурсі?»	10	12-й тиждень
	Реферування статті згідно тематики модуля.	10	13-й тиждень
Змістовий модуль IV.	Складання порівняльної таблиці кліматичних умов, географічних, економічних даних, особливостей політичної системи німецькомовних країн.	10	14-й тиждень
	Створення презентації за темою «Діаспори німців»	10	15-й тиждень
	Реферування статті згідно тематики модуля.	10	16-й тиждень
	Творча робота (презентація)	30	18-й тиждень
Разом		150	

Рекомендації до виконання самостійної роботи

1. Створення презентації:

- кількість слайдів 14-15;
- фотографії представляти із короткими коментарями до них;
- бажано наявність відеофайлів;
- коротке обґрунтування вибору тематики.

2. Складання хронологічної таблиці визначних історичних подій у Німеччині.

Jahre (роки)	Ereignis (події)	Ergänzungen (доповнення)	Persönliche Meinungen (власні умовиводи та погляди)
...	...	...	...
...	...	...	...

3. Складання портету відомої особистості Німеччини за відповідним планом:

- фото;
- коротка біографія;
- опис діяльності;
- внесок для країни;
- творчий здобуток;
- власні умовиводи, коментарі, судження.

4. Складання порівняльної таблиці «Система освіти України та Німеччини».

Дошкільна система освіти

<i>Nімеччина</i>	<i>Україна</i>
<i>Спільне</i>	
	...
	<i>Відмінне</i>
...	...

Шкільна система освіта

<i>Nімеччина</i>	<i>Україна</i>
<i>Спільне</i>	
	...
	<i>Відмінне</i>
...	...

Професійно-технічна система освіти

<i>Nімеччина</i>	<i>Україна</i>
<i>Спільне</i>	
	...
	<i>Відмінне</i>
...	...

Вища система освіта

<i>Nімеччина</i>	<i>Україна</i>
<i>Спільне</i>	
...	
<i>Vідмінне</i>	
...	

Подальша система освіти

<i>Nімеччина</i>	<i>Україна</i>
<i>Спільне</i>	
...	
<i>Vідмінне</i>	
...	

Написання есе/твору/статті /підготовка доповіді

Написання есе/твору/статті (підготовка доповіді) сприяє вихованню активної особистості, яка вміє грамотно, зв'язно, логічно, дохідливо й чітко сформулювати свою думку щодо будь-якого питання. Такий вид роботи розвиває креативні уміння, спрямований на активізацію навчально-пізнавальної діяльності, розвитку творчого потенціалу особистостей та продуктивного, критичного їхнього мислення. Обсяг есе/твору/статті/доповіді складає 200-220 слів. Максимальна кількість балів за есе/твір/статтю/доповідь – 10.

Структура есе/твору/статті/доповіді:

- Вступ – суть проблематики.
- Основна частина – виклад ключової проблеми та аналіз наявних у суспільному житті фактів.
- Висновок – узагальнення та висловлення власної думки.

Вимоги до реферування статті:

Україномовна стаття викладається німецькою мовою, максимально передаючи основний зміст статті, з урахуванням стилістичних, граматичних і лексичних особливостей мови і подається на перевірку в зазначений термін.

Тексти статей для реферування самостійно опрацьовуються студентами в Moodle-системі Київського університету імені Бориса Грінченка в електронному навчальному курсі «Лінгвоукраїнознавство країн другої іноземної мови (німецької)». Підготовкаожної статті оцінюється у 10 балів.

Творча робота - презентація

Програмою передбачено творчу роботу, яка є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі

вивчення теоретичного та практичного матеріалу навчальної дисципліни. Це вид самостійної роботи студента, яка відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета: самостійне вивчення частини навчального матеріалу з метою поглиблення знань з німецької мови, розширення кругозору, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Студентам пропонується самостійне опрацювання обраної тематики з подальшою підготовкою презентації з використанням смарт-дошки (обсяг презентації – 14-15 слайдів).

Структура презентації:

- титульний слайд,
- структура презентації,
- слайди з викладом матеріалу,
- висвітлення власного ставлення до порушені теми,
- враження від роботи над презентацією (що вдалося легко, з чим були складнощі),
- завдання для аудиторії,
- завершальний слайд.

Завдання виконується протягом семестру і здається в кінці вивчення курсу.

Оцінка є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Лінгвокрайнознавство». Максимальна кількість балів за творчу роботу – 30 балів.

Орієнтовна тематика:

1. Мовні реалії, що пов'язані з найважливішими історичними подіями, культурно-історичними та соціальними чинниками країни, мова якої вивчається.
2. Мовні реалії, що пов'язані з географічними назвами.
3. Безеквівалентна лексика – етимологія та переклад.
4. Пояснення та переклад лексики, що несе фонову інформацію та має аналоги в рідній мові.
5. Культура невербального спілкування – жести, міміка, поведінка.
6. Переклад лексики з національно-культурним компонентом семантики.
7. Принципи етикетного спілкування, застосування уніфікованих мовних кліше в стандартних ситуаціях спілкування.
8. Переклад реалій, які є в іншомовній культурі та відсутні в українській.

9. Переклад реалій, що є в наявності в обох культурах, але розрізняються якою-небудь ознакою.
10. Реалії, що мають інтернаціональний характер, але відрізняються при цьому національним наповненням.
11. Реалії, що мають в українській і іноземній мові різні назви.
12. Переклад лексичних реалій сфери політичного життя.
13. Розкриття обличчя країни в літературних творах.
14. Лінгвокраїнознавчі особливості професійної лексики.
15. Лінгвокраїнознавчі особливості мови представників різних регіонів, соціальних груп.
16. Визначні діячі національної культури країн, мова яких вивчається.
17. Естетика соціальної культури країн, мова яких вивчається.
18. Географічні реалії – країнознавчий контекст.
19. Лексичні реалії сфери політичного життя країн, мова яких вивчається.
20. Лінгвокраїнознавчі особливості ділового мовлення.
21. Невербалльні засоби вираження національної самобутності населення країн, мова яких вивчається.

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування вибору тематики.	2
2.	Дотримання плану презентації	2
3.	Мовна правильність оформлення презентації	3
4.	Інформативність викладеного матеріалу	3
5.	Змістовність, чіткість, мовна правильність усного представлення презентації	8
6.	Використання нової лексики при усному представленні презентації	3
7.	Наявність завдань для аудиторії	3
8.	Наявність ілюстрацій, фото тощо	3
9.	Використання в презентації аудіофайлів	3
Разом		30 балів

Карта виконання творчого завдання

Вид ТЗ	Академічний контроль	Бали	Термін виконання
Підготовка презентації за обраною темою	Прилюдний захист	30 балів	грудень

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

За планом передбачено виконання чотирьох модульних контрольних робіт відповідно до тематики змістового модуля:

MK 1. Німеччина: географія, економіка, політика

MK 2. Мова, освіта, наука і культура

MK 3. Історичний розвиток Німеччини

MK 4. Німецькомовні країни.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестів з використанням роздрукованих завдань або в електронному режимі Moodle Київського університету імені Бориса Грінченка в електронному навчальному курсі «Лінгвокраїнознавство країн другої іноземної мови (німецької)». *Максимальна кількість балів за виконання тесту -25.*

Зразок тестового завдання:

An welchem Fluss liegt Berlin?   a) Rhein;   b) Inn;   c) Spree;   d) Donau

Luxemburg gliedert sich in ...

a) 11 Bundesländer   b) 12 Kantone   c) 112 Gemeinde
d) 16 Gebiete   e) keine Gliederung

Germanische Rasse ist ...

a) Hochrasse   b) Vermischung von 4-5 Rassen   c) Verwirrung von 2-3 Rassen

Das Wort "Germanen" ist ... Ursprungs.

a) römischen   b) keltischen   c) griechischen   d) germanischen

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль є підсумковим оцінюванням чотирьох модулів, яке включає бали за відвідування, поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульні контрольні роботи. Семестровий контроль здійснюється у формі заліку шляхом підрахунку загальної кількості балів за усі види робіт з урахуванням коефіцієнту (max 100).

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

1. Sprachgebiete Deutschlands.
2. Die deutschen Mundarten
3. Gliederung der deutschen Territorialdialekte.
4. Das Deutsche als Fremdsprache in Europa.
5. Existenzformen der deutschen Gegenwartssprache und die nationalen Varianten der deutschen Sprache.
6. Verwandschaftsbeziehungen der deutschen Sprache.
7. Die Hauptcharakteristiken der deutschen nationalen Literatursprache.
8. Entlehnungen aus Englischem, Französischem, Latein, Italienischem, aus slawischen Sprachen.
9. Herkunft des Wortes „deutsch“.
10. Germanische Stämme und ihre Sprachen.
11. Beginn der sprachlichen Einigung.
12. Luthers sprachliche Bedeutung.
13. Der lateinische Einfluss.
14. Zeugnisse aus der Vergangenheit der deutschen Sprache.
15. Orthographiereform.
16. Tätigkeit von Brüdern Grimm.
17. Wilhelm von Humboldt als ein deutscher Gelehrter.
18. Johann Wolfgang Goethe - Sprachkenner in verschiedenen Sprachen.
19. Hermann Paul - ein wichtiger Sprachtheoretiker.
20. Deutschlands Teilung (vier Besatzungszonen) .
21. Deutsch als Grundgesetz.
22. Einfluss des Englischen auf heutiges Deutsch. Denglisch.
23. Der Wortbestand der modernen deutschen Sprache.
24. Neue Trends in der Jugendsprache: "Kanakisch".
25. Die wichtigsten Merkmale der gegenwärtigen Jugendsprache.
26. Konrad Duden als Vater der einheitlichen deutschen Rechtschreibung.
27. Die deutschen Wörterbücher.
28. Geographische Lage Deutschlands.
29. Gliederung Deutschlands.
30. Bundesländer Deutschlands.
31. Wirtschaft Deutschlands.
32. Das Klima und Naturbedingungen Deutschlands.
33. Landschaften Deutschlands.
34. Bevölkerung der BRD.
35. Währung Deutschlands.
36. Deutsche Staatssymbole.
37. Berlin als Hauptstadt und Bundesland
38. Die großen Städte Deutschlands: Hamburg, München, Bonn, Nürnberg.

39. Die bekannten Städte: Köln, Leipzig, Dresden, Weimar.
40. Flora und Fauna Deutschlands.
41. Deutsche Industrie und Landwirtschaft.
42. Der Umweltschutz in Deutschland.
43. Umweltschutzmaßnahmen
44. Politisches System Deutschlands: der Aufbau und die Parteien.
45. Die Verfassungsorgane der Bundesrepublik
46. Massenorganisationen
47. Die Außenpolitik Deutschlands.
48. Schwerpunkte der neuen Bundesregierung
49. Die Rolle Deutschlands in der Weltpolitik.
50. Die kulturelle Entwicklung Deutschlands im 19-20Jh.
51. Deutschland in der Zeit des Altertums, des Mittelalters und des Feudalismus.
52. Entwicklung der beiden deutschen Staaten von 1945 bis 1992.
53. Wiedervereinigung Deutschlands
54. Das kulturelle Leben Deutschlands. Museen, Sammlungen und Ausstellungen.
55. Deutsche Literatur und bildende Kunst.
56. Presse, Rundfunk und Fernsehen in Deutschland.
57. Deutschsprachige Nobelpreisträger.
58. Die wichtigsten Episoden der deutschen Geschichte letzter Jahrhunderte.
59. Feste und Traditionen Deutschlands.
60. Bildungspolitik.
61. Das Schulsystem Deutschlands.
62. Berufsausbildung in der BRD.
63. Hochschulstudium in Deutschland.
64. Die ältesten Universitäten. (Heidelberg, Leipzig, Rostock).
65. Humboldt-Universität in Berlin.
66. Deutsche Studentenschaft.
67. Wissenschaft: Grundzüge und Richtungen.
68. Geniale Köpfe in der Wissenschaft
69. Österreich.
70. Bekannte Österreicher.
71. Besonderheiten des Österreichsdeutsch.
72. Das Bildungswesen Österreichs
73. Die Schweiz: Vier Landessprachen. Schweizerdeutsch
74. Bildungswesen.
75. Bekannte Schweizer.
76. Luxemburg.
77. Liechtenstein.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтин- гова оцінка	Оцінка за стобальною школою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО (німецька мова)»

Разом: 120 год., лекції – 16 год., практичні – 56 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 40 год.

Термін – тижні	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX																			
Модулі	Змістовий модуль I						Змістовий модуль II						Змістовий модуль III				Змістовий модуль IV																					
Назва модуля	Німеччина: географічні дані, політика, економіка						Мова, культура, освіта і наука						З історії Німеччини				Німецькомовні країни, меншини.																					
Теми лекцій	Л 1			Л 2			Л 3			Л 4			Л 5			Л 6			Л 7		Л 8																	
Присутність на лекції (8 б.)	1			1			1			1			1			1			1		1																	
Теми практичних занять	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	T 12	T 13	T 14	T 15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20	T 21	T 22	T 23	T 24	T 25	T 26	T 27	T 28										
Присутність на практичному занятті (28 б.)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1									
Робота на практичних заняттях (280 б.)	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10										
самостійна робота (150 б.)	10			10			10			10			10			10			10			10		10		10												
	Творча робота (презентація) (30 балів)																																					
Модульний контроль (100 б.)	МКР № 1(256.)						МКР № 2 (256.)						МКР № 3 (256.)				МКР № 4 (256.)																					
Кількість балів за модуль (528 б.)	132						132						132				132																					
Підсумковий контроль	ПМК (зalік)																																					
Загальна кількість балів	566 бали																																					

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Євгененко Д.А., Кучинський Б.В., Білоус О.М., Воронкова Н.Р. «Лінгвокраїнознавство» німецькомовних країн: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця: Нова Книга, 2008. – 416с.
2. Franz Specht. Zwischendurch mal: Landeskunde. Deutsch als Fremdsprache. – München: Hueber Verlag. – 2012. – S. 100.
3. Iwanjik W. Deutsche Landeskunde. – Tscherniwzi, 1996. – 80 S.
4. Tatsachen über Deutschland, Societäts-Verlag, 1997

Додаткова

1. Бачкіс С.В. та ін. Deutsch. Die besten 1000 Themen. Харків,,Ранок”, 2008.
2. Гавриль В.І., Пророченко О.П. Німецько-український фразеологічний словник. Т.1,2 Київ „Радянська школа”, 1981
3. Левицький В.В., Гайнц-Дітер Поль. Історія німецької мови. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2010
4. Левицький В.В., Основи германістики. Навчальний посібник для ВНЗ. Вінниця: Нова книга, 2008
5. Мізін К.І. Історія німецької літератури: від початку до сьогодення. Навчальний посібник для ВНЗ. Вінниця: Нова книга, 2006
6. Факти про Німеччину, Societäts-Verlag, 1997 (укр.. мовою)
7. Bublyk,,Geschichte der deutschen Sprache“, Київ, 1983
8. Deutsch – Land und Leute. – Kiew, 1993. – 373 S.
9. Marco Polo. Berlin. Mairs Geographischer Verlag, Ostfildern, 2000
10. Müller H. Schlaglichter der deutschen Geschichte. – München, 1989.

Інформаційні ресурси

- <http://e-learning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=376>
- <http://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=7914>
- <http://www.planet-wissen>.
- <http://futurum2005.eun.org/ww/de/pub/futurum2005/index.cfm>
- <http://www.admin.ch>
- <http://www.austria.gv.at>
- <http://www.bundesregierung.de>
- <http://www.dachl.net/db/>
- <http://www.deutsch-als-fremdsprache.de/daf>
- links/linksammlung/php_dateien/landeskunde.php3

- <http://www.dw-world.de/dw/0,,12377,00.html>
- <http://www.derweg.org./>
- <http://www.deutschland.de>
- <http://www.europa-digital.de>
- <http://www.eurotopics.net/de>
- <http://www.goethe.de/dll/pro/station-d/deindex.html>
- <http://www.hueber.de/wiki-99-stichwoerter/index.php/Landeskunde>
- <http://www.kaleidos.de/alltag/menue.htm>
- <http://www.karl-kirst.de/laku.htm>
- <http://www.liechtenstein.li/>
- <http://www.magazine-deutschland.de/>
- <http://www.oesterreichinstitut.at>
- <http://www.oesterreichportal.at>